

Iranian Journal of Insurance Research

(IJIR)

Homepage: https://ijir.irc.ac.ir/?lang=en

ORIGINAL RESEARCH PAPER

Designing supplementary treatment insurance service and analyzing the risk factors of insurance companies in providing this service

A.R. Abtahi¹, Y. Rashnavadi^{2,*}, R. Ghadimi³

ARTICLE INFO

ABSTRACT

Article History

Received: 19 July 2018 Revised: 16 August 2018 Accepted: 18 December 2018

Keywords

Supplemental Health Insurance; Failure Modes and Effects Analysis (FMEA); Response Risk; Fuzzy Quality Function Deployment (Fuzzy QFD). One of the most important pillars of improving healthcare services is the status of supplementary medical insurances, which increase people's access to healthcare. Complementary medical insurance plays an important role in Iran's health system, along with basic medical insurance, with a share of nearly 18% of the insurance industry's portfolio. The important point is that, in addition to being profitable for insurance companies, supplementary treatment insurance also satisfies customer satisfaction, which requires more attention and research into the two categories of assessing customer needs and the limitations of companies providing supplementary insurance to meet customer needs. In this research, by analyzing the need for supplementary insurance, with the help of the combination of expanding the fuzzy quality function and analyzing the causes and effects of failure, a model has been presented for the design of supplementary insurance for treatment. Also, the factors of failure of insurance companies in responding to customers' needs have been identified and ranked.

*Corresponding Author:

Email: rashnavadi@khu.ac.ir DOI: 10.22056/ijir.2018.04.02

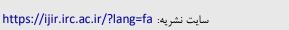
¹ Department of Operations Management and Information Technology, School of Management, Kharazmi University, Tehran, Iran

² Department of Business Management, School of Management, Kharazmi University, Tehran, Iran

³ Department of Industrial Management, School of Management, Kharazmi University, Tehran, Iran

نشريه علمي يژوهشنامه بيمه

مقاله علمي

طراحی خدمت بیمهٔ تکمیلی درمان و تحلیل عوامل ریسک شرکتهای بیمه در ارائهٔ این خدمت

سید امیررضا ابطحی $^{\prime}$ ، یعقوب رشنوادی $^{\prime}$ ، رامین قدیمی

اگروه مدیریت عملیات و فناوری اطلاعات، دانشکدهٔ مدیریت، دانشگاه خوارزمی، تهران، ایران

اطلاعات مقاله

تاریخ دریافت: ۲۸ تیر ۱۳۹۷ تاریخ داوری: ۲۵ مرداد ۱۳۹۷ تاریخ پذیرش: ۲۷ آذر ۱۳۹۷

كلمات كليدي

بیمهٔ تکمیلی درمان تحلیل علل و آثار شکست ریسک پاسخگویی نقاط بالقوه شکست گسترش عملکرد کیفیت فازی

یکی از مههمترین ارکان بهبود خدمات بهداشت و درمان، وضعیت بیمههای تکمیلی درمان است که باعث افزایش دسترسی مردم به مراقبتهای بهداشتی می شود. بیمهٔ تکمیلی درمان در کنار بیمههای پایهٔ درمان با سهم نزدیک به ۱۸ درصد از پرتفوی صنعت بیمه، نقش مهمی در سیستم سلامت ایران ایفا می کند. نکتهٔ حائز اهمیت این است که بیمهٔ تکمیلی درمان علاوه بر سودآوربودن برای شرکتهای بیمه، رضایت مشتری را نیز برآورده می کند که این امر مستلزم توجه و کاوش هرچه بیشتر در دو مقولهٔ سنجش نیازمندی مشتری و محدودیت شرکتهای ارائهدهندهٔ بیمههای تکمیلی برای پاسخگویی به نیاز مشتری است. در این پژوهش با تحلیل نیازمندی بیمهٔ تکمیلی به کمک ترکیب گسترش عملکرد کیفیت فازی و تحلیل علل و آثار شکست، به ارائهٔ مدلی برای طراحی بیمهٔ تکمیلی درمان پرداخته شده است. همچنین عوامل شکست شرکتهای بیمه در پاسخگویی به نیاز مشتریان نیز شناسایی و رتبهبندی شده است.

*نویسنده مسئول:

rashnavadi@khu.ac.ir :ايميل DOI: 10.22056/ijir.2018.04.02

المحروه مديريت بازرگاني، دانشكدهٔ مديريت، دانشگاه خوارزمي، تهران، ايران

[&]quot;گروه مدیریت صنعتی، دانشکدهٔ مدیریت، دانشگاه خوارزمی، تهران، ایران

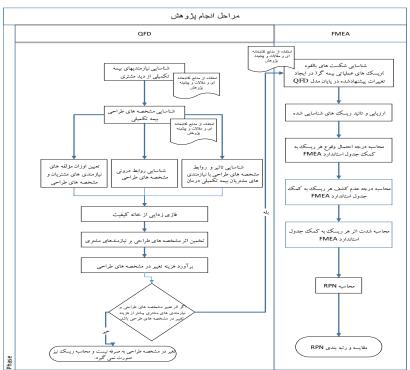
سید امیررضا ابطحی و همکاران

مقدمه

بیمهٔ تکمیلی درمان در کنار بیمههای پایهٔ درمان نقش مهمی در سیستم سلامت ایران ایفا می کند. این بخش سهم نزدیک ۱۸ درصدی از پرتفوی صنعت بیمهٔ ایران را در اختیار دارد. بررسی روند عملکرد صنعت و شرکتهای بیمه طی سالهای اخیر در رشتهٔ بیمهٔ درمان نشان می دهد این رشته بالای ۱۰۰ درصد بوده است. با این وجود بیماران از وضعیت بیمههای اخیر زیان ده بوده و عموماً ضریب خسارت بیمه در این رشته بالای ۱۰۰ درصد بوده است. با این وجود بیماران از وضعیت بیمههای درمان فعلی رضایت مطلوبی ندارند و از سویی دیگر شرکتهای ارائه دهندهٔ بیمههای درمان تمایلی به پذیرش بیمههای درمان به خصوص بیمههای تکمیلی به دلیل زیان بالای این نوع بیمهها ندارند (نیاکان و نورالدینی، ۱۳۹۵).

آمار موجود در صنعت بیمه بیانگر این است که میزان حقبیمهها هر سال نسبت به سال قبل افزایش (از سال ۱۳۹۵-۱۳۹۴) قابل توجهی داشته است و خسارت بیمه نیز سیر افزایشی را طی کرده است، هر چند در سالهای پایانی وارد سیر نزولی شده است. شاید یکی از دلایل عمدهٔ این سیر نزولی افزایش مشارکت و اقبال مردم به این نوع بیمه باشد. ولی همچنان میزان خسارت و عایدی حقبیمه پایاپای بوده و خسارات همچنان بالای ۹۰ درصد است (سالنامهٔ آماری عملکرد صنعت بیمه، ۱۳۹۴). نکتهٔ حائز اهمیت بنا بر آنچه بیان شد این است که شرکتهای بیمه باید آنچه بهعنوان بیمهٔ تکمیلی ارائه میدهند از یک سو مورد خواست و نیاز مشتری باشد و از سوی دیگر برای شرکت بیمه سودآوری داشته باشد. در این پژوهش ابتدا مدلی برای طراحی بیمهٔ تکمیلی درمان مبتنی بر نیاز مشتری ارائه شده و سپس عوامل شکست شرکتهای ارائه دهندهٔ بیمههای تکمیلی برای پاسخگویی به نیاز مشتری بررسی شده است.

برای طراحی بیمهٔ تکمیلی درمان مورد خواست مشتری، از گسترش عملکرد کیفیت (QFD) و مشخصاً از خانه کیفیت استفاده شده است. در این طراحی سعی شده است که نیاز مشتری از بیمهٔ تکمیلی درمان به مشخصههای طراحی ترجمه شود و به کمک روش تحلیل علل و آثار شکست (FMEA) محدودیتها و ریسکهای محصول طراحی شده، شناسایی و رتبهبندی شده است. درنهایت، در این مقاله سعی شده است رویکردی نوین برای طراحی بیمههای تکمیلی درمان ارائه شود. در شناسایی نیازمندیهای مشتریان و مشخصههای فنی طراحی بیمه از پیشینهٔ پژوهش و نظرات خبرگان صنعت بیمه به صورت پرسشنامهٔ دلفی فازی تکمرحلهای بهره گرفته شده است. ساختار کلی پژوهش در شکل ۱ نشان داده شده است.

شكل ١: نمودار مراحل انجام پژوهش

¹. Quality Function Deployment

². Failure Mode Effects Analysis

نشریه علمی پژوهشنامه بیمه دوره ۷، شماره ۴، پاییز ۱۳۹۷، شماره پیاپی ۲۶، ص ۲۴۴–۲۵۹

مروری بر پیشینهٔ پژوهش

در زمینهٔ مدیریت ریسک بیمهٔ درمان، مسائل و مشکلات توسعهٔ بیمهٔ تکمیلی درمان، رضایت مندی مشتریان از شرکتهای بیمه و مواردی از این دست، تحقیقاتی موجود است که هر یک از منظر خاصی به موضوع بیمهٔ درمان نگریسته اند. برای مثال گروه بیمهٔ اشخاص پژوهشکدهٔ بیمه این دست، تحقیقاتی موجود است که هر یک از منظر خاصی به موضوع بیمهٔ درمان نگریسته اند. برای مثال گروه به بیم طرح تحقیقاتی به مطالعهٔ روشهای محاسباتی و ارزیابی ریسکهای مختلف بیمهٔ درمان پرداخته است. در این طرح، گروه به بررسی فرایند ارزیابی و معان، موامل بررسی فرایند ارزیابی و جهان، عوامل قیمت گذاری در صنعت بیمهٔ درمان کشور ارائه کرده است. بررسی روند شاخصهای مهم سلامت و بیمهٔ تکمیلی درمان در ایران و جهان، عوامل تأثیر گذار بر بالارفتن ضریب خسارت بیمهٔ درمان و بیمهٔ تکمیلی درمان، مطالعهٔ سیستم یکپارچه مراقبت مدیریت شده، مطالعه و بررسی چالشهای ضریب خسارت بالای بیمهٔ تکمیلی درمان و اقدامات لازم برای مدیریت آن، نتیجهٔ پژوهش نیاکان و نورالدینی (۱۳۹۵) تحت عنوان مدیریت خسارت بیمهٔ تکمیلی درمان است.

احمدزاده و همکاران (۱۳۹۵) به بررسی رضایت مندی مشتریان شرکتهای فعال در صنعت بیمه پرداختهاند. در این پژوهش علاوه بر اندازه گیری و مقایسهٔ رضایت مشتریان شرکتهای بیمه، هر کدام از شاخصهای رضایت سنجی خدمات بیمهای به تفکیک در شرکتهای بیمه مطالعه شده است.

ریاحی فر (۱۳۸۵)، مدلی برای مدیریت ریسک بیمه های درمان ارائه کرده است که در آن ریسکهای مختلف بیمه گران درمان در الگوهایی متفاوت بررسی و با توجه به نظر خبرگان در شش طبقهٔ اصلی ریسکهای اموال، بازار، نقدینگی، عملیاتی، منابع انسانی، و قانونی ارائه شده است. غفوری (۱۳۸۳) به بررسی عوامل مؤثر بر رضایت مندی بیمه گذاران بیمه های درمان شرکت بیمهٔ دانا پرداخته است. چارچوب نظری مدل پژوهش بر نگرش بازاریابی و مدیریت بازار مبتنی است. فرض بر این است که مدیریت بیمه های درمان از طریق عوامل حقبیمه، ارائهٔ خدمات و تسهیلات، اطلاع رسانی، وضعیت رفتاری و روابط عمومی کارکنان، خسارت پرداختنی، سرعت عمل و مهارت کارکنان، به طور مستقیم نیاز بیمه گذاران را مرتفع و رضایت آنان را جلب می کنند.

صحت و اسماعیلی (۱۳۸۷) بر عوامل مؤثر در عدم توسعهٔ بیمهٔ درمان تمرکز کردهاند. آنها مشتریان، تأمین اجتماعی و خدمات درمانی، بیمهٔ مرکزی ایران، آمیختهٔ بازاریابی شرکتهای بیمه و نیروی متخصص را بهعنوان پنج متغیر اثرگذار بر عدم توسعه بیمهٔ تکمیلی درمان گروهی عنوان کردهاند.

مقدسی و همکاران (۱۳۹۰)، مشکلات بیمهٔ درمانی ایران و ضرورت اجرای رویکرد اصلاحی را مورد مطالعه قرار داده و نظامهای مختلف مراقبتهای بهداشتی را مطرح کرده و جایگاه نظام بیمهٔ درمان را بهعنوان ضلع سوم مثلت نظام مراقبت بهداشتی در کنار دو ضلع دیگر یعنی سازمانهای ارائهدهندهٔ خدمات و بیمار، در نظر گرفتهاند.

مهدوی و همکاران (۱۳۸۶) به تعیین میزان اثرات بیمهٔ درمان بر رفاه اجتماعی افراد بیمهشده پرداختهاند. این پژوهش حاکی از آن است که بیمهٔ درمان باعث افزایش توان پرداخت، عدم کاهش دسترسی به خدمات درمانی و درنتیجه افزایش مراجعه در هنگام بیماری به مراکز ارائهٔ خدمات درمانی و کاهش نگرانی افراد بیمهشده میشود که نشان از افزایش رفاه اجتماعی در افراد بیمهشده نسبت به افراد بیمهنشده است.

دقیقی اصلی و همکاران (۱۳۸۹) در پژوهشی به برآورد تابع تقاضای بیمهٔ درمان مکمل در صنعت بیمهٔ کشور در طی دورهٔ ۱۳۸۰-۱۳۸۷ پرداختهاند. نتایج پژوهش حاکی از آن است که تقاضای بیمهٔ تکمیلی درمان نسبت به مخارج بهداشتی و تورم تقریباً کمکشش بوده و افزایش درآمد خانوارها نقش اساسی و حیاتی تری را در گسترش بیمهٔ تکمیلی درمان داشته است.

عباسی و تقیآبادی (۱۳۹۰) به بررسی اثر عوامل اقتصادی بر تقاضای بیمهٔ درمان تکمیلی پرداختهاند. در این مقاله ضمن بررسی عملکرد صنعت بیمه در رشتهٔ بیمهٔ درمان با استفاده از دادههای سری زمانی طی دورهٔ ۱۳۶۹–۱۳۸۷، رابطهٔ بین درآمد سالانه، نرخ تورم، نرخ بیکاری، نرخ باسوادی و قیمت بیمه با تقاضای بیمهٔ درمان تکمیلی بررسی شده است.

گروه بیمهٔ اشخاص (۱۳۹۵) در قالب یک طرح پژوهشی به طراحی فرم پیشنهاد بیمهٔ درمان گروهی، با هدف ارائهٔ فرم استاندارد پیشنهاد در بیمههای درمان گروهی به منظور اخذ اطلاعات کامل برای ارزیابی ریسک، تعیین نرخ و حقبیمهٔ متناسب با ریسک با بهره گیری از مطالعات تطبیقی و استفاده از تجربیات داخلی و نظرات نخبگان صنعت بیمه پرداخته است.

نظری و اشعری پور (۱۳۹۵) در مقالهٔ خود به بررسی رضایت قیمتی و تمایل به پرداخت بیمه گذاران بیمهٔ درمان تکمیلی پرداختهاند. در این پژوهش برای سنجش رضایت قیمتی از مدل شش گانهٔ ماتزلر و برای برآورد تمایل به پرداخت از روش CVM با کارت پرداخت استفاده شده است.

شیخان (۱۳۹۱) در پژوهشی بیمهٔ تکمیلی در ایران را مورد مطالعه قرار داده است. در این پژوهش وضعیت نظام سلامت و نیز بیمههای غیرزندگی مانند بیمهٔ درمانِ ایران با تعدادی از کشورهای توسعه یافته و نیز کشورهای منطقه خاورمیانه و اسلامی مطالعه و مقایسه شده است. پژوهشگر سعی کرده است مدلی برای توسعهٔ بیمهٔ تکمیلی در ایران ارائه کند. پژوهشگر نبود مرز مشخص بین خدمات وتعهدات بیمه گر اولیه و تکمیلی، نبود پوشش همه جانبهٔ بیمهٔ تکمیلی در برابر تنوع بسیار زیاد روشهای تشخیصی و درمانی و انحصار بازار بیمهٔ اولیه را از مهم ترین عوامل عدم استقبال بیمهٔ تکمیلی در ایران برشمرده است.

وفایی نجار و همکاران (۱۳۸۵)، فرایند نظام اطلاعات بستههای خدمات بیمهٔ درمان مکمل در کشورهای توسعه یافته را مورد کاوش قرار داده و درنهایت یک الگو برای ایران معرفی می کنند. پژوهشگران معتقد هستند که پوشش ناکافی خدمات بیمهٔ درمان همگانی مهم ترین عامل انتخاب بیمهٔ مکمل است.

پژوهشهای صورت گرفته در حوزهٔ مدیریت ریسک در بیمهٔ تکمیلی درمان نشان می دهد که نگاه کلی انتقال ریسک به سمت بیمار بوده است و موضوع رضایت بیمار و عدم توفیق در پاسخگویی به خواست مشتری مورد پژوهش قرار نگرفته است. بنابراین در این پژوهش علاوه بر بررسی نیازمندی مشتری، نوع نگاه به ریسک صرفاً مالی نبوده و به بررسی محدودیتهای شرکتهای بیمه در پاسخگویی به نیازمندی مشتری پرداخته شده است. به این منظور از QFD فازی برای شناسایی نیازمندی مشتریان بیمهٔ تکمیلی و ترکیب آن با FMEA برای شناسایی محدودیت شرکتهای بیمهٔ تکمیلی درمان در اجرای مدل طراحی شده است.

روش شناسی پژوهش

در این پژوهش از ترکیب گسترش عملکرد کیفیت فازی و تحلیل علل و آثار شکست برای ارائهٔ یک رویکرد برای طراحی بیمهٔ تکمیلی درمان استفاده شده است. برای گردآوری اطلاعات از پرسشنامههای متعدد در فرایند پژوهش استفاده شده است. برای شناسایی خبرگان، روش نمونه گیری گلوله برفی زمانی مورد استفاده قرار می گیرد که دسترسی به افراد موردنظر پژوهش گر به کار گرفته شده است. روش نمونه گیری گلوله برفی زمانی مورد استفاده قرار می گیرد که دسترسی به افراد موردنظر پژوهش گر بهراحتی امکان پذیر نیست. در این روش از شرکت کنندگان اولیه خواسته می شود تا افراد همسان خود را به پژوهشگر اطلاع دهند (جلالی، ۱۳۹۱). این فرایند به صورت زنجیره وار ادامه پیدا می کند تا پاسخهای دریافت شده از خبرگان به همگرایی رسیده و خبرهٔ جدید جنبهٔ جدیدی به پاسخها اضافه نکند.

مدل گسترش عملکرد کیفیت در طراحی بیمهٔ تکمیلی درمان

طراحی بیمهٔ تکمیلی درمان به کمک گسترش عملکرد کیفیت فازی در ده گام انجام گرفته است، که در ادامه تشریح و نتایج آن ارائه م میشود.

گام اول: شناسایی نیازمندیهای مشتریان بیمهٔ تکمیلی درمان: بیمهٔ تکمیلی درمان در شرکتهای بیمه تجاری شامل دو بخش «صدور» و «خسارت» است (ر.ک. حسینی و گورجی، ۱۳۹۳، ص ۹۵). با مرور پیشینهٔ تحقیق، مشاهده و مطالعهٔ اسناد، نیازمندیهای مشتریان در دو حوزهٔ صدور و خسارت شناسایی شده که در جدول ۱ ارائه شده است.

سید امیررضا ابطحی و همکاران

جدول ۱: نیازمندیهای مشتریان بیمهٔ تکمیلی درمان

	خسارت	. 1.
پرداخت خسارت	مراجعه به مراکز درمانی	صدور بيمهنامه
۱ - رضایت مالی	۱ - تعیین مرز مشخص میان خدمات و تعهدات	۱ - تبليغات صحيح
۲- سادگی و سرعت در پرداخت خسارت	بیمه گر پایه و بیمه گر تکمیلی	٢- ارائهٔ اطلاعات مناسب
۳- ارائهٔ اطلاعات مناسب به مشتری	۲- افزایش تعداد مراکز درمانی تحت پوشش	۳- سادگی و سرعت در صدور بیمهنامه
۴- رسیدگی به شکایت	بیمههای تکمیلی درمان	۴- پوشش فراگیر
۵- پاسخگویی	۳- دسترسی به خدمات تعهد شده بیمهگر در	۵- کاهش حقبیمهٔ پرداختی
۶- محیط فیزیکی	مراکز طرف قرارداد و غیرقرارداد	۶- افزایش سقف تعهدات مالی بیمه گر
۷- دسترسی	۴– یکسانسازی تعرفههای هزینهای بیمه گر با	۷- رسیدگی به شکایات
	تعرفههای هزینهای مراکز درمانی	۸- پاسخگویی
	۵- رسیدگی به شکایات	٩- محيط فيزيكي
	۶– پاسخگویی	۱۰- دسترسی
	۷- دسترسی	

گام دوم: شناسایی مشخصههای فنی طراحی بیمهٔ تکمیلی درمان: با مطالعهٔ نوشتگان موضوع و مصاحبه با خبرگان صنعت بیمه، مؤلفههای تأثیرگذار در طراحی خدمت بیمهای به این صورت شناسایی شدند: تعرفههای بیمارستانی، آییننامههای شورای عالی بیمه، سیستم اطلاعاتی مدیریت، یکپارچهسازی مراحل عملیاتی شرکت بیمه با مراکز درمانی، چگونگی توزیع ریسک، سبک زندگی بیمهگذار، دیدگاه اقتصادی و سود مالی بیمهگر، دیدگاه اجتماعی و مسئولیت اجتماعی بیمهگر، دیدگاه بازاریابی و جذب مشتری برای سایر خدمات بیمهای و نظارت بر اجرای خدمت طراحیشده.

گام سوم: غربالگری نیازمندیهای مشتریان و مشخصههای فنی به کمک روش دلفی فازی تکمرحلهای: باید با نظرات خبرگان، از اعتبار نیازمندیهای شناسایی شده که از مطالعهٔ فرایندها استخراج شده اند، اطمینان حاصل کرد. برای این امر از روش کیو و چن ۱ (۲۰۰۸) استفاده شده است. برای اجرای این روش، موارد شناسایی شده به عنوان نیازمندیهای مشتری و مشخصه طراحی بیمهٔ تکمیلی درمان از طریق یک پرسشنامه برای گروه خبرگان ارسال و آنها با یک مقیاس ده نقطهای (۱۰-۱) به هر یک از موارد امتیاز می دهند. سپس از طریق $T_A = (L_A, M_A, U_A)$

$$L_A = \min(X_{Ai}), \ U_A = \max(X_{Ai}), \ M_A = \sqrt[n]{\prod_{i=1}^{n} X_{Ai}},$$

LA ،A مقدار ازیابی خبره آام برای نیازمندی/ مشخصهٔ فنی که در آن X_{Ai} مقدار ارزیابی خبره آام برای نیازمندی/ مشخصهٔ فنی کمترین مقدار از میان ارزیابیهای همه خبرگان، MA میانگین هندسی همهٔ مقادیر ارزیابی خبرگان و $r_A = X$ مقدار آستانهٔ $r_A = X$ پذیرفته شده است. معیار است. سپس برای انتخاب نیازمندیهای/مشخصههای فنی اثرگذار با توجه به قانون ۸۰/۲۰، مقدار آستانهٔ $r_A = X$ پذیرفته شده است. معیار انتخاب به این صورت بوده است که اگر $M_A \geq r_A$ شاخص ارزیابی پذیرفته می شود و در غیر این صورت، شاخص ارزیابی پذیرفته نمی شود.

¹. Kuo and Chen

نشریه علمی پژوهشنامه بیمه دوره ۷، شماره ۴، پاییز ۱۳۹۷، شماره پیایی ۲۶، ص ۲۴۴-۲۵۹

طبق روش ذکرشده و با غربالگری نیازمندیهای مشتریان از میان ۱۰ نیازمندی طرحشده در مرحلهٔ صدور بیمهٔ تکمیلی درمان نیازمندی «رسیدگی به شکایت» و در مرحلهٔ خسارت نیز از ۷ نیازمندی، نیازمندی «دسترسی به خدمات تعهدشده بیمه گر در مراکز طرف غیرقرارداد» حذف شده است. نتایج حاصل از غربالگری مشخصههای طراحی نیز، منجر به تأیید تمامی مشخصههای شناسایی شده به عنوان مشخصهٔ فنی طراحی بیمهٔ تکمیلی درمان شده است.

گام چهارم: تعیین وزنهای مؤلفههای نیازمندیهای مشتریان و مشخصههای طراحی: برای ارزیابی وزن هریک از مؤلفهها از متغیرهای فازی زبانی و یک عدد مثلثی فازی (جدول ۲) مبتنی بر نظرات خبره استفاده شده است.

جدول ۲: متغیرهای زبانی فازی و عدد فازی مثلثی متناظر با متغیرهای زبانی

متغير زبانى	عدد فازی مثلثی
خیلی کم	(•,•,•/٣)
کم	(•/١,•/٣,•/۵)
متوسط	$(\cdot/^{\circ},\cdot/^{\circ},\cdot/^{\circ})$
زياد	(•/\Darksquare, •/\Partial \)
خیلی زیاد	(·/Y,\)

برای تعیین وزن نهایی هر یک از مؤلفهها، از رابطهٔ

$$W_i = \frac{1}{n} (W_{i1} + W_{i2} + ... + W_{in}), i = 1, ..., K,$$

استفاده میشود. K در محاسبهٔ وزن نیازمندیهای مشتری، تعداد نیازمندیهای مشتری و در محاسبهٔ وزن مشخصههای طراحی تعداد مؤلفههای

مشخصههای طراحی و n تعداد تصمیم گیرندگان است. هر عنصر ^{i} یک عدد فازی مثلثی به صورت

$$W_i = \left(w_{i\alpha} + w_{i\beta} + w_{i\gamma} \right),\,$$

ست.

وزنهای مؤلفههای نیازمندیهای مشتریان و مشخصههای طراحی طبق جدول ۲ و پرسشنامه به شرح جدولهای ۳ و ۴ است.

جدول ۳: وزن نیازمندیهای تأییدشده مشتری در سه مرحلهٔ بیمهٔ تکمیلی درمان

	**	,				
	نیازمندی مشتریان (Whats)	LA	MA	TA	فازی زدایی	وزن نيازمندي
ع	تبلیغات صحیح (پیشنهاد ارائهشده به مشتری)	٠/۶٣	٠/٨٩	٠/٩۶	٠/٨۶	٠/٨۵
مرحلة صدور درمان	ارائه اطلاعات مناسب به مشتری	٠/۶۵	٠/٩٣	٠/٩٨	٠/٨٩	•/٨٨
بلور	سادگی و سرعت در صدور بیمهنامه	٠/۶٨	٠/٩٣	٠/٩٩	٠/٨٩	٠/٨٩
درماز	پوشش فراگیر	٠/۶۵	٠/٩٣	٠/٩٨	٠/٨٩	•/٨٨
	رضایت مالی(کاهش حقبیمهٔ پرداختنی)	٠/۶۵	٠/٩٣	٠/٩٨	٠/٨٩	•/从从
	افزایش سقف تعهدات مالی بیمه گر	٠/۶٠	٠/٨۶	./94	٠/٨٣	٠/٨٣
•	پاسخگویی	٠/۵٨	٠/٨۴	٠/٩١	٠/٨١	٠/٨٠
•	محيط فيزيكي	٠/۵٨	٠/٨٣	٠/٩۶	٠/٨١	٠/٨٠
مراجعه به مراكز خدمات درماني	نیازمندی مشتریان (Whats)	LA	MA	TA	فازی زدایی	وزن نيازمندى
<u>र</u> इ.	دسترسی	٠/۶٣	٠/٩٠	٠/٩٩	٠/٨٧	٠/٨۶
٠ ٧ کئر	تعیین مرز مشخص بین خدمات و تعهدات بیمه گر پایه و بیمه گر تکمیلی	٠/۶٨	٠/٩۶	٠/٩٩	٠/٩٢	٠/٩١
دمات	افزایش تعداد مراکز درمانی تحت پوشش بیمههای تکمیلی درمان	. 19.	٠/٨١	./94	٠/٨٠	٠/٧٩
درما	یکسانسازی تعرفههای هزینهی بیمهگر با تعرفههای هزینهای مراکز درمانی	. 18.	٠/٩٠	۰/۹۵	٠/٨۶	٠/٨۵
. ખ	- رسیدگی به شکایات	٠/۶٨	٠/٩۶	٠/٩٩	٠/٩٢	٠/٩١
	پاسخگویی	٠/۶۵	٠/٩٣	٠/٩٨	٠/٨٩	•/从从
•	دسترسی	٠/۶۵	٠/٩٠	۰/۹۵	٠/٨٧	٠/٨۶
	رضایت مالی (پرداخت مناسب هزینهٔ بیمارستان)	٠/۶٨	٠/٩۶	٠/٩٩	٠/٩٢	٠/٩١
. n>	سادگی و سرعت در پردا <i>خت خ</i> سارت	٠/۶٨	٠/٩۶	٠/٩٩	٠/٩٢	٠/٩١
برداخت خسارت	ارائهٔ اطلاعات مناسب به مشتری	٠/۶۵	٠/٩٣	٠/٩٨	٠/٨٩	•/从人
٠ ٧ ٤)	رسیدگی به شکایت	٠/۶٨	٠/٩۶	٠/٩٩	٠/٩٢	٠/٩١
٦		٠/۶٨	٠/٩۶	٠/٩٩	٠/٩٢	٠/٩١
:)	پاسخگویی					
;) ·	پاسخگویی محیط فیزیکی (امکانات سخت افزاری و نرم افزاری)	٠/۶۵	٠/٩٣	٠/٩٨	٠/٨٩	•/٨٨
. ;)				•/٩A •/٩A	•/A9 •/A9	•/AA •/AA

سید امیررضا ابطحی و همکاران جدول ۴: وزن مشخصههای فنی طراحی بیمهٔ تکمیلی درمان

وزن هر مشخصهٔ فنی	فازىزدايى	TA	MA	LA	مشخصههای فنی طراحی بیمهٔ تکمیلی درمان (HOWs)	
٠/٨۶	•/ A Y	•/ ٩ ٧	٠/٩	٠/۶٣	تعرفههای بیمارستانی	
٠/٩٠	٠/٩١	٠/٩٨	٠/٩۵	•/87	آییننامههای بیمه مرکزی	
٠/٩٠	٠/٩	٠/٩۵	٠/٩۵	•/87	سیستم های اطلاعاتی	
٠/٩٠	٠/٩	٠/٩۵	٠/٩۵	•/87	یکپارچهسازی مراحل عملیاتی بیمهگر با مراکز درمانی	
٠/٩٠	٠/٩	٠/٩۵	٠/٩۵	•/87	توزيع ريسک	
•/9 •	٠/٩	٠/٩۵	٠/٩۵	•/87	سبک زندگی	
٠/٩۵	٠/٩۵	١	١	• /Y	دیدگاه اقتصادی	
•/9 •	٠/٩	٠/٩۵	٠/٩۵	٠/۶٧	دیدگاه اجتماعی	
٠/٩۵	٠/٩۵	١	١	• /Y	دیدگاه بازاریابی	
٠/٨٠	٠/٨١	٠/٨۵	٠/٨۵	•/8	نظارت	

گام پنجم: شناسایی روابط میان نیازمندیهای مشتریان و مشخصههای طراحی: برای ارزیابی روابط میان نیازمندیها و مشخصههای طراحی، از متغیرهای زبانی مثبت و قوی؛ مثبت و متوسط؛ منفی و متوسط و منفی و قوی استفاده شده است. روابط نهایی میان این مشخصهها مبتنی بر رابطهٔ

$$Co_{ab} = \frac{\sum_{i=1}^{k} X_{i}}{k} = \left(\frac{\sum_{i=1}^{k} \alpha}{k}, \frac{\sum_{i=1}^{k} \beta}{k}, \frac{\sum_{i=1}^{k} \gamma}{k}\right), \tilde{X} = (\alpha, \beta, \gamma) \tag{1}$$

محاسبه می شود، که در آن $\frac{Co_{ab}}{}$: همبستگی مشخصهٔ فنی a و نیازمندی b: تعداد تصمیم گیرندگان، Xi: نظر تصمیم گیرنده است که به صورت عدد فازی مثلثی است و از جدول b استخراج می شود. نیازمندیهای مشتریان با مشخصههای فنی دوبه دو به کمک متغیرهای زبانی فازی مقایسه شده وسپس به کمک مقیاس عددی متغیرهای زبانی و رابطهٔ (۱) محاسبات انجام و وزن نهایی روابط در جدول a بیان شده است. گام ششم: شناسایی روابط درونی مشخصههای طراحی: در این مرحله نیز به کمک پرسشنامه و نظرسنجی از خبره، روابط مشخصههای فنی

گام هفتم: فازی زدایی از خانه کیفیت: با استفاده از , ابطه

$$X = \frac{\alpha + 4\beta + \gamma}{6}$$

کل داده ها به عدد قطعی تبدیل شده اند، که در آن X یک عدد قطعی و ^{eta} و ^{eta} یاشنه های یک عدد فازی مثلثی هستند.

با هم مقایسه می شود. در جدول ۶ چگونگی روابط (همبستگی مثبت و منفی بودن بین روابط) نشان داده شده است.

جدول ۵: وزن نهایی روابط مشخصههای فنی و نیازمندیهای مشتری

		, مان	کمیلی د	نی سمهٔ ت	ننی طراح	صەھاي ف	مشخ			
تعرفههای بیمارستانی	آییننامه بیمه مرکزی		ارغ چې		دیدگاه اقتصادی آ			سبک زندگی	يكپارچەسازى مراحل عملياتى	· نیازمندیهای مشتریان
				ھایی	وزن ن					
•/44	٠/۶٣	٠/٨٧	٠/٠۵	۰/۵۲	۰/۵۲	٠/٧٢	۰/۹۵	۰/۵۲	٠/٧	تبليغات صحيح
•/٧٨	•/Y \	٠/٨۶	٠/۶٣	•/٧٨	•/٧٨	٠/٨۶	۰/٩۵	٠/۵۶	٠/٧٨	ارائه اطلاعات مناسب به مشتری
•/YA	•/Y \	٠/٨۶	•/• •	٠/٨۶	•/• •	•/٧•	۰/٩۵	٠/۵۶	٠/٨۶	سادگی و سرعت در صدور بیمهنامه
•/YA	٠/٧٨	٠/٧٨	٠/٨۶	٠/۶٣	٠/٧٨	٠/٩۵	٠/٩۵	٠/٧٨	٠/۶٣	پوشش فراگیر
٠/٩۵	٠/٧٨	٠/٨۶	٠/٨۶	٠/٨٠	٠/٩۵	٠/٧٨	٠/٨۶	•/••	٠/۶٣	كاهش حق بيمه پرداختني
٠/٨۶	٠/٧٨	٠/٨۶	٠/٨۶	٠/۶٣	٠/٧٨	٠/٧٨	٠/٨۶	•/••	٠/۶٣	افزایش سقف تعهدات مالی بیمه گر
• /Y A	٠/٧٨	٠/٧٠	•/••	•/Y •	٠/٨۶	٠/٧٨	٠/٧٨	•/••	٠/۶٣	تعیین مرز مشخص بین بیمه گر پایه و بیمه گر تکمیلی
•/YA	٠/٧٨	٠/٧٨	٠/٨۶	٠/٧٨	•/٧•	٠/٨۶	٠/٨۶	•/••	٠/۶٣	افزایش تعداد مراکز درمانی تحت پوشش بیمههای تکمیلی درمان
• /Y •	٠/٨۶	٠/٧٨	٠/٨۶	٠/٧٨	٠/٧٨	٠/٨۶	٠/٨۶	•/••	•/Y1	یکسانسازی تعرفهها
•/YA	٠/٨۶	٠/٧٠	۰/۹۵	٠/۶٣	٠/٨۶	٠/٨۶	۰/۹۵	•/••	٠/۶٣	پرداخت مناسب هزینه بیمارستان
٠/۶٣	٠/٧٨	٠/٨۶	• /Y •	۰/۹۵	٠/٨۶	٠/٧٨	۰/۹۵	•/••	•/Y1	سادگی و سرعت در پرداخت خسارت
٠/۶٣	٠/٧٨	٠/٧٨	•/••	٠/٧٨	•/Y •	٠/٧٨	۰/۹۵	•/••	•/Y \	ارائه اطلاعات مناسب به مشتری
•/۵۶	٠/٧٨	۰/۹۵	•/••	٠/٧٨	٠/۶٣	٠/٧٨	۰/۹۵	•/••	•/Y \	رسیدگی به شکایت
•/۵۶	٠/٧٨	٠/٧٨	•/••	•/Y \	٠/۶٣	٠/٧٨	۰/۹۵	•/••	•/Y \	پاسخ گویی
• /Y •	٠/٢٨	٠/٧٨	•/••	٠/۶٣	٠/۵۶	٠/٧٨	۰/۹۵	•/••	٠/۶٣	محيط فيزيكي
•/۵۶	٠/٧٨	٠/٧٨	•/••	٠/۶٣	٠/۵۶	٠/٧٨	٠/٩۵	•/••	•/Y1	دسترسی

جدول ۶: ماتریس همبستگی مشخصههای فنی طراحی بیمهٔ تکمیلی درمان. (رابطهٔ مثبت و قوی (++)؛ رابطهٔ مثبت و متوسط (+)؛ رابطهٔ منفی و قوی (---)؛ رابطهٔ منفی و متوسط (-)).

تعرفه های بیمارستانی آیین نامه پیمه م کزی	سیستم های اطلاعاتی	چگونگی توزیع ریسک	نظارت	دیدگاه اقتصادی	دیدگاه اجتماعی	دیدگاه بازاریابی	سبک زندگی	یکپارچه سازی مراحل عملیاتی	ماتریس همبستگی مشخصههای فنی طراحی
++	+	+	++	+	++	+	+	++	تعرفههای بیمارستانی
	+	+	++	+	++	+	+	++	آییننامهٔ بیمهٔ مرکزی
			++	++	++	+		++	سیستمهای اطلاعاتی
				++	+	++	+	++	چگونگی توزیع ریسک
				++	+	+	+	++	نظارت
					-	++	-	++	دیدگاه اقتصادی
						+	+	++	دیدگاه اجتماعی
							+	+	دیدگاه بازاریابی
						_		+	سبک زندگی
									یکپارچهسازی مراحل عملیاتی

گام هشتم: برآورد اثر مشخصههای طراحی بر نیازمندیهای مشتری: پس از محاسبهٔ ماتریس روابط، اثر هر یک از الزامات فنی بر تأمین نیازمندی مشتری به کمک رابطهٔ

$$EI_{j} = \frac{\sum_{i=1}^{n} w_{ij} \times r_{j}}{n}, i = 1, ...n, j = 1, ...n$$

محاسبه شده که در آن W: وزن نیازمندی مشتری؛ K: تعداد مشخصههای فنی طراحی بیمهٔ تکمیلی درمان (محاسبهشده در گام اول)؛ n: تعداد نیازمندیهای مشتریان؛ r: همبستگی مشخصهٔ فنی و نیازمندی مشتری (محاسبهشده در گام چهارم)؛ i: سطر ماتریس همبستگی و j: ستون ماتریس است. برآورد اثر الزامات فنی بر نیازمندی مشتری در جدول ۷ بیان شده است.

جدول ۷: برآورد اثر الزامات فنی بر نیازمندی مشتری

	مشخصههای فنی طراحی بیمهٔ تکمیلی درمان										
تعرفههای بیمارستانی	آيين نامه بيمه مركزى	سيستمهاى اطلاعاتى	چگونگى توزيع ريسک	نظارت	دیدگاه اقتصادی	دیدگاه اجتماعی	دیدگاه بازاریابی	سبک زندگی	يكپارچەسازى مراحل عملياتى		
•/87	٠/۶٨	•/9•	٠/٣۶	./84	• 18 •	•/٧•	•/٨٧	٠/١٣	•/8•	برآورد اثر	

گام نهم: برآورد هزینهٔ تغییر در مشخصههای طراحی: برای برآورد هزینهٔ تغییر در مشخصههای فنی طراحی بیمهٔ تکمیلی درمان، ابتدا هزینه تغیر در مشخصه فنی در قالب پرسشنامه و به کمک متغیر زبانی فازی (جدول ۲) از خبره سوال شده است و سپس به کمک روابط

$$EC_j = \frac{\tilde{w}_1 + \tilde{w}_2 + ... + \tilde{w}_n}{n}, \ \tilde{W}_i = (\alpha, \beta, \gamma), j = 1,...k$$

محاسبه شده است که در آنها W مقیاس عددی فازی نظر تصمیم گیرنده؛ j ستون ماتریس و k تعداد مشخصههای فنی است و نتایج در جدول λ آورده شده است. درنتیجه رابطه λ و λ داریم:

$$EC_{j} = \left(\frac{\sum_{i=1}^{n} \alpha, \sum_{i=1}^{n} \beta, \sum_{i=1}^{n} \gamma}{n}\right).$$

گام دهم: تعیین مقدار هدف و حوزههای بهبود: در این گام با مقایسهٔ اثر برآوردشده در گام هفتم و هزینه تغییر برآوردشده در گام هشتم، مشخصهٔ فنی طراحی مقرونبهصرفه که با تغییر آن میتوان به تأمین حداکثری نیاز مشتری دست یافت مشخص میشود. در جدول ۹ نتیجهٔ مقایسه آورده شده است.

سید امیررضا ابطحی و همکاران

جدول ٨: وزن برآورد هزينهٔ تغيير الزامات فني

	(	لرات خبرگان	غن		مشخصههای فنی طراحی بیمهٔ تکمیلی درمان
وزن نهايي هزينهٔ برآورد	فازی زدایی	TA	MA	LA	
•/۶٧	٠/۶٧	٠/٨۵	٠/۶٨	•/۴٧	تعرفههاى بيمارستانى
٠/٧۵	۰/۷۵	•/٩	•/YY	٠/۵٣	آییننامههای بیمه مرکزی
٠/٧۴	٠/٧۴	٠/٩٢	٠/٧۵	٠/۵٣	سیستمهای اطلاعاتی
٠/٨۶	٠/٨۶	•/ ٩ ٧	٠/٩	٠/۶٣	
٠/٨٢	٠/٨٢	٠/٩۵	٠/٨۵	•18	نظارت
•/٩	٠/٩٠	٠/٩٨	٠/٩۵	•/87	دیدگاه اقتصادی
٠/٨۶	٠/٨۶	•/ ٩ ٧	٠/٩	٠/۶٣	دیدگاه اجتماعی
٠/٨٢	٠/٨٢	٠/٩۵	٠/٨۵	• 18	دیدگاه بازاریابی
٠/۵	٠/۵	•/Y	٠/۵	٠/٣	سبک زندگی
٠/٩	٠/٩٠	٠/٩٨	٠/٩۵	·/۶Y	یکپارچەسازی مراحل عملیاتی

جدول ۹: تعیین حوزههای بهبود در بیمهٔ تکمیلی درمان

			ىان	هٔ تکمیلی دره	ل طراحی بیم	خصەھاي فني	مث			
تعرفههای بیمارستانی	آييننامه بيمه مركزى	سيستمهاى اطلاعاتى	چگونگى توزيغ ريسك	نظارت	دیدگاه اقتصادی	دیدگاه اجتماعی	دیدگاه بازاریابی	سبک زندگی	يكپارچەسازى مراحل عملياتى	
•/87	•/Y	٠/٩	٠/۴	./84	• 18	• /Y	٠/٨٧	٠/٣	•/8	برآورد اثر
•/81	٠/٨	٠/٧۴	٠/٩	٠/٨٢	٠/٩	٠/٨۶	٠/٨٢	٠/۵	٠/٩	برآورد هزينة تغيير
		*					*			حوزههای بهبود

تحلیل علل و آثار شکست (FMEA) در طراحی بیمهٔ مکمل درمان

از FMEA برای تحلیل عوامل شکست شرکتهای بیمه در پاسخگویی به نیازمندیهای مشتریان بیمهٔ تکمیلی استفاده شده است که مراحل آن به شرح زیر صورت گرفته است:

گام اول: شناسایی شکستهای بالقوه (ریسکهای عملیاتی بیمه گر) در ایجاد تغییرات پیشنهادشده در پایان مدل QFD؛ در گام اول FMEA، عوامل شکست تغییر در مشخصهٔ فنی مورد نظر برای پاسخگویی به نیاز مشتری به کمک منابع و نظرسنجی و مشورت با خبرگان شناسایی شده است. این عوامل شکست در دو حوزهٔ عوامل شکست سیستمهای اطلاعاتی و عوامل شکست دیدگاه بازاریابی هستند که در ستونهای اول و دوم جدول ۱۱ ارائه شدهاند.

گام دوم: محاسبهٔ درجهٔ احتمال وقوع، شدت اثر و درجهٔ عدم کشف هر ریسک و عدد اولویت ریسک ٔ: برای محاسبهٔ هر یک از این پارامترها مبتنی بر نظر خبرگان، از جدول ۱۰ بهره گرفته شده است.

نمرهٔ اولویت شکست (RPN)، حاصل ضرب شدت (S)، وقوع (O) و تشخیص (D) است که مبتنی بر نظر خبره و به کمک جدول ۱۰ استخراج شده و به کمک رابطهٔ

-

¹. Risk Priority Number

 $RPN_i = S_i \times O_i \times D_i, \quad i=1,...n$ (۲) محاسبه می شود، که در آن n تعداد شکستهای شناسایی شده است.

جدول ١٠: درجهٔ احتمال وقوع ، شدت اثر

		بدون ۱۰۰۰ درجه احتمال وقوع
رتبه	نرخهای احتمالی خطر	معيار تشخيص احتمال رخداد شكست
1.	۱در ۲ یا بیش از آن	بسيار زياد : شكست تقريباً اجتنابناپذير است
٩	ادر ۳ ادر ۳	_
٨	۱در۸	 زیاد: شکست مکرراً اتفاق میافتد.
Υ	۱در ۲۰	_
۶	۱در ۸۰	
۵	۱در ۴۰۰	_
۴	ادر ۲۰۰۰	_
٣	۱ در ۱۵۰۰۰	کم: شکست بهندرت به بیمه گر منتقل میشود.
٢	۱در ۱۵۰۰۰۰۰	_
١	کمتر از ۱ در ۱۵۰۰۰۰۰۰	بعيد: احتمال وقوع شكست نامحتمل است.
		درجهٔ شدت اثر
رتبهٔ شدت اثر		معيار تشخيص
1 •	ستگی وی شود).	شکست موردنظر زیان جبران ناپذیری را متوجه بیمهگر میسازد (مکن است سبب ورشک
٩		شکست موردنظر تا حدود زیادی بیمهگر را متحمل زیان می کند.
٨		شکست موردنظر اثرات خیلی زیادی بر عملکرد بیمه گر می گذارد.
Υ		شکست موردنظر دارای اثر زیادی بر عملکرد بیمه گر است.
۶		شکست موردنظر دارای اثر متوسط بر عملکرد بیمه گر است.
۵		شکست موردنظر دارای اثر کم بر عملکرد بیمهگر است.
۴		شکست موردنظر دارای اثر خیلی کم بر عملکرد بیمهگر است
٣		شکست موردنظر دارای اثر جزئی بر عملکرد بیمه گر است.
٢		شکست موردنظر دارای اثر خیلی جزئی بر عملکرد بیمه گر است.
١		شکست موردنظر تأثیری بر عملکرد بیمهگر ندارد.
		درجهٔ عدم کشف
رتبه	قابلليت كشف	معيار تشخيص
1 •	مطلقاً هيچ	هیچ کنترلی وجود ندارد و یا در صورت وجود قادر به کشف شکست بالقوه نیست.
٩	خیلی ناچیز	احتمال خیلی ناچیزی دارد که با کنترلهای موجود شکست آشکار شود.
٨	ناچيز	احتمال ناچیزی دارد که با کنترلهای موجود، شکست بیمهگر آشکار شود
Υ	خیلی کم	احتمال خیلی کمی دارد که با کنترلهای موجود، شکست بیمه گر آشکار شود
۶	کم	احتمال کمی دارد که با کنترلهای موجود، شکست بیمه گر آشکار شود
۵	متوسط	در گروهی از موارد محتمل است که با کنترل موجود، شکست بیمه گر آشکار شود
*	نسبتاً زياد	احتمال نسبتاً زیاد وجود دارد که با کنترل موجود، شکست بیمه گر آشکار شود
٣	زياد	احتمال زیادی وجود دارد که با کنترل موجود، شکست بیمه گر آشکار شود
٢	خیلی زیاد	احتمال خیلی زیادی وجود دارد که با کنترل موجود، شکست بیمه گر آشکار شود
١	تقريبأ حتمى	تقریباً به طور حتم با کنترل موجود، شکست بیمه گر آشکار شود.

گام سوم: محاسبه و اولویت بندی نقاط شکست شناسایی شده: عدد اولویت ریسک به تنهایی هیچ معنی خاصی ندارد بلکه در مقایسهٔ با اعداد اولویت سایر ریسکهاست که معنی و مفهوم پیدا می کند. مسلم است که هر ریسکی که عدد اولویت ریسک آن بالاتر باشد از درجهٔ اهمیت بالاتری نیز برخوردار است، چراکه بالابودن عدد اولویت ریسک به این معنی است که ریسک مورد نظر دارای احتمال وقوع بالا، شدت اثر زیاد و عدم کشف زیاد است. بنابراین هر سه پارامتر (S, O, D) در قالب پرسشنامه از ۱۰ نفر خبره سؤال شده و پس از محاسبه به کمک رابطهٔ (۲)، در جدول ۱۱ ترتیب اولویت شکست در حوزههای بهبود شناسایی شده حاصل از مرحلهٔ اول پژوهش نشان داده شده است.

	(FIV	ج اجرای IEA	های شناسایی شده (نتایع	جدول ۱۱: ترتیب اولویت ریسک	
عدد اولویت ریسک	درجهٔ عدم کشف ریسک	شدت اثر	درجهٔ احتمال وقوع	نقاط بالقوة شكست شناسايىشده	حوزههای بهبود شناسایی شده
٨٠٠	٨	١.	1 •	بازارشكنى	1 1.1 16
۵۶۷	γ	٩	٩	افزایش خسارت بیمهگر	دیدگاه بازاریابی -
۵۷۶	٨	٩	٨	عدم پذيرش مجريان سيستم	
۵۰۴	γ	٨	٩	عدم انجام تحليل سيستمها قبل از اجرا	-
447	٨	٨	γ	عدم انعطافپذیری حین بهکارگیری	~~-~~
794	۶	γ	γ	عدم درک صحیح خواستهها	~~.~~ }.
794	۶	γ	γ	آموزش ناكافي كاركنان	-
۲۸۸	۶	٨	۶	عدم آگاهی مدیران	م مای
718	۴	٩	۶	پیادهسازی نامناسب	<u>-</u> वीर्
١٨٩	γ	٩	٣	نارسایی در نرمافزار مورد استفاده	- <u>'</u> 'y
144	۶	٨	٣	عدم وجود معیارهای مالی	=
98	۴	٣	٨	موانع فناورى	=
۸۴	۲	٣	٩	كلمث فيسيحفافات اطلاعات	-

حدول ۱۱: ترتیب اولویت ریسکهای شناسایی شده (نتایج احرای FMEA)

نتایج و بحث

جمع بندی و پیشنهادها

از بین نیازمندیهای مشتریان «تعیین مرز مشخص بین خدمات و تعهدات بیمه گر پایه و بیمه گر تکمیلی»، «پاسخگویی»، «کاهش حقیبمه» و «پرداخت مناسب هزینهٔ بیمارستان» در کنار «رسیدگی به شکایات» در مرحلهٔ خسارت با وزن ۱۹۱۹، دارای بیشترین اهمیت و «قیدگاه «لفزایش تعداد مراکز درمانی تعهد پوشش بیمهٔ تکمیلی درمان» با وزن ۱۷۹۸، دارای کمترین اهمیت بازاریابی» در کنار «دیدگاه اقتصادی» با وزن ۱۹۸۵، دارای بیشترین اهمیت و «تعرفههای بیمارستانی» با وزن ۱۸۶۷، دارای کمترین اهمیت و «تعرفههای بیمارستانی» با وزن ۱۸۶۷، دارای کمترین اهمیت است. در میان همبستگی روابط الزامات فنی با نیازمندیهای مشتریان «سیستمهای اطلاعاتی»، «آییننامههای شورای عالی بیمه»، «تعرفههای بیمارستانی»، «دیدگاه بازاریابی» و «یکپارچهسازی مراحل عملیاتی بین شرکت بیمه با مراکز درمانی» بیشترین همبستگی درونی الزامات فنی «کپارچهسازی مراحل عملیاتی بین شرکت بیمه با مراکز درمانی» و «دیدگاه بازاریابی» بیشترین همبستگی و «دیدگاه بازاریابی» بیشترین همبستگی و «دیدگاه بازاریابی» با وزن ۱۹۰۸، و «دیدگاه بازاریابی» با وزن ۱۹۰۸، و «دیدگاه بازاریابی» با وزن ۱۹۸۸، و «سبک زندگی» با وزن ۱۹۸۸، و «سبک زندگی» با وزن ۱۹۸۸، و «بیک در کنار «تعرفههای بیمارستانی» با وزن ۱۹۷۸، کمترین هزینه تغییر را دارا بودند.

یکی از نیازمندیهای مشتریان در این پژوهش افزایش سقف تعهدات بیمهٔ تکمیلی درمان است اما برای تحقق این امر باید به این نکته توجه کرد که اساسی ترین اصولی که برای نیل بیمهٔ تکمیلی درمان به سمت سودآوری باید مورد توجه قرار گیرد پایبندی بیمههای پایه به تعهدات قانونی بیمه گر قانونی است. از آنجایی که بیمه گر پایه در پوشش سهم ۷۰ درصدی خود ناتوان است بیمه گر تکمیلی اقدام به پوشش تعهدات قانونی بیمه گر پایه کرده و همین امر موجبات زیان هرچه بیشتر بیمه گر تکمیلی را فراهم میکند. مهم ترین ریسک شناسایی شده در این تحقیق پدیدهٔ

سید امیررضا ابطحی و همکاران

بازارشکنی در بین شرکتهای ارائه کنندهٔ بیمهٔ تکمیلی درمان است باید توجه کرد که رقابت ناسالم و بازارشکنی در جذب مشتری در بیمههای تکمیلی درمان در بلندمدت تبعات سنگینی برای صنعت بیمه کشور به دنبال دارد. پیشنهاد می شود که شرکتهای بیمه گر برای کاهش زیان خود وارد بازیهای سوداگرانِه نشده و اصل را بر تحقق نیاز مشتری قرار دهند. یکی از مؤلفههای که بهعنوان الزامات فنی طراحی بیمهٔ تکمیلی درمان در این پژوهش در نظر گرفته شده است سبک زندگی بیمه گذار است. توجه بیمه گر به مفاهیم فرهنگسازی و بهبود سبک زندگی بیمه گذار بهعنوان یک مسئولیت اجتماعی و کمهزینه می تواند در بلندمدت با ارتقای سطح سلامت جامعه و درنتیجه کاهش خسارت بیمه منجر به یک مزیت رقابتی پایدار شود.

در این پژوهش در بُعد الزامات فنی به صورت یک چارچوب کلی به طراحی بیمهٔ تکمیلی درمان نگریسته شده است. آنچه مسلم است هرکدام از این ابعاد داری زیر فاکتورهای بسیار مهمی هستند که شناسایی این زیر فاکتورها می تواند مدل پیشنهادی را بسیار کاربردی تر کند.. همچنین پیشنهاد می شود برای محاسبه گامهای QFD و PMEA ارائه شده به جای متغیرهای زبانی فازی و میانگین وزنی برای محاسبهٔ وزنها، از روشهای تصمیم گیری چندهدفه (MODM) استفاده شود و با ارزیابی رقابتی شرکتهای بیمه گر مبتنی بر مدل پیشنهادی این پژوهش و بررسی رویکردهای پیشنهادی بیمه گر درمان برای ارتقای سبک زندگی بیمه گذار در حوزهٔ سلامت، زمینهٔ توسعهٔ مدل پیشنهادی فراهم شود.

منابع و ماخذ

احمدزاده، ع، نورانی، و، میرباقری جم، م، بهرامی،ا، آزادبخت، ف، (۱۳۹۵). بررسی سنجش و رضایتمندی مشتریان شرکتهای فعال در صنعت بیمهٔ کشور. طرح پژوهشی بیمهٔ مرکزی ج.ا.ایران، شمارهٔ ۵۲، پژوهشکده بیمه.

آییننامهٔ ۷۴ شورای عالی بیمه. (۱۳۹۱). سایت پژوهشکدهٔ بیمه.

جلالی، م.، (۱۳۹۱). نمونه گیری در پژوهشهای کیفی. مجله تحقیققات کیفی در علوم سلامت، ۱(۴)، ص ۳۱۵.

حسینی، س. محمدیان گورجی، ح.، (۱۳۹۳). مبانی فنی بیمه های درمان. تهران: بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران، پژوهشکدهٔ بیمه، ص۵-۳۶

دقیقی اصلی، ع، فقیه نصیری، م. آقاسی کرمانی، ص.، (۱۳۸۹). برآورد تابع تقاضای بیمهٔ درمان مکمل در صنعت بیمهٔ کشور. فصلنامهٔ صنعت بیمه، سال بیست و پنجم، شمارهٔ سوم، صص ۱۱۹–۱۴۳.

ریاحی فر، م.، (۱۳۹۵). طراحی الگوی مدیریت ریسک بیمههای درمان برای ایران. فصلنامه صنعت بیمه، سال بیست و یکم، شمارهٔ ۴، صص ۱۱۹–۱۵۵.

سالنامه آماری عملکرد صنعت بیمه. (۱۳۹۴). پایگاه آماری صنعت بیمه، ص ۱۱۹.

شیخان، ن.، (۱۳۹۵). بیمهٔ تکمیلی در ایران. فصلنامه علمی -پژوهشی رفاه اجتماعی، سال سیزدهم، شمارهٔ ۴۷، صص ۲۴۷–۲۶۸.

صحت، س.، اسماعیلی، ح.، (۱۳۸۷). عوامل مؤثر بر عدم توسعهٔ بیمههای تکمیلی درمان. فصلنامه صنعت بیمه، سال بیست دوم، شمارهٔ ۴، صص ۱۶-۹۸.

عباسی،ا. تقیآبادی، م.، (۱۳۹۰). اثر عوامل اقتصادی بر تقاضای بیمه درمان تکمیلی. پژوهشنامه بیمه، سال بیست و ششم، شمارهٔ ۴، صص ۸۰-۵۷

غفوری، م.، (۱۳۸۳). بررسی عوامل مؤثر بر رضایت مندی بیمه گذاران بیمه های درمان شرکت بیمه دانا. فصلنامه صنعت بیمه، صص ۱۳۶-۱۵۱. گروه بیمه اشخاص پژوهشکده بیمه، (۱۳۹۴). مطالعهٔ روشهای محاسباتی و ارزیابی ریس کهای مختلف درمان. طرحهای پژوهشی بیمه مرکزی ج.۱۱.ایران، شماره ۲۰، پژوهشکده بیمه.

گروه بیمه اشخاص پژوهشکده بیمه، (۱۳۹۴). فرم پیشنهاد درمان گروهی. طرح پژوهشی بیمه مرکزی ج.ا.ایران، شمارهٔ ۳۹، ص۱۰. مجموعه قوانین بیمه، ۱۳۶۵. بیمه مرکزی ایران، پژوهشکده بیمه.

مقدسی، ح.، حسینی، ا.، اسدی، ف. اسماعیلی، م.، (۱۳۹۰). مشکلات نظام بیمهٔ درمانی ایران و ضرورت اجرای رویکردی اصلاحی. پژوهشنامه مدیریت سلامت، سال چهاردهم، شمارهٔ ۱۴، صص ۷۱–۷۹.

_

¹. Multi-Objective Decision Making

نشریه علمی پژوهشنامه بیمه دوره ۷، شماره ۴، پاییز ۱۳۹۷، شماره پیایی ۲۶، ص ۲۴۴-۲۵۹

- نظری، م. اشعریپور، م.، (۱۳۹۰). بررسی رضایت قیمتی و تمایل به پرداخت بیمه گذاران بیمه درمان. پژوهشنامه بیمه، سال سی و یکم، شمارهٔ ۲، صص ۵۸–۷۵.
- نیاکان، ل. نورالدینی، س.، (۱۳۹۵). راهکارهای مدیریت خسارت بیمه درمان گروهی. طرحهای پژوهشی بیمه مرکزی ج.ا.ایران، شمارهٔ ۴۷، پژوهشکدهٔ بیمه، صص ۸-۱۶.
- واعظ مهدوی، م. و همکاران، (۱۳۸۷). تعیین میزان اثرات بیمهٔ درمان بر رفاه اجتماعی افراد بیمه شده. فصلنامهٔ جامعه و اقتصاد، سال چهارم، شمارهٔ یانزدهم و شانزدهم، صص ۱۱–۱۹۹.
- وفایی نجار، ع. و همکاران، (۱۳۸۵). فرایند نظام اطلاعات بستههای خدمات بیمه ی درمان مکمل در کشورهای منتخب و ارائه الگوی برای ایران. مدیریت اطلاعات سلامت، دورهٔ سوم، شماره اول، صص ۵۱-۶۲.
- Kuo, Y.F.; Chen, P.C., (2008). Constructing performance appraisal indicators for mobility of the service industies using Fuzzy Delghi Method. Expert Systems whit Applications, pp. 1930-1939.